

Звіт про наукову діяльність Волинського ІППО за 2020 рік

Невід'ємним компонентом діяльності Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти є наукова діяльність, яка забезпечує не тільки зміцнення його конкурентних позицій на обласному ринку науково-освітніх послуг, але й підвищення іміджу закладу як центру інноваційного розвитку регіональної системи освіти. Волинський ІППО за свою більш ніж 80-літню історію накопичив багатий науково-освітній досвід і сформував потужний творчий, кадровий та науково-методичний ресурс, що є запорукою ефективного виконання ролі провідної науково-освітньої установи Волинської області в сфері післядипломної педагогічної освіти.

Сучасна наукова діяльність Інституту спрямована на проведення прикладних досліджень з питань інноваційних підходів до забезпечення умов якісної освіти впродовж життя, затребуваних на сьогодні інноваційних технологій; широке впровадження результатів дослідження у практику; підготовку висококваліфікованих педагогічних та керівних кадрів; конвертацію результатів наукової роботи у навчально-освітню діяльність; активізацію залучення педагогічних колективів області до інноваційної, зокрема дослідно-експериментальної роботи.

Реалізація зазначених напрямів науково-інноваційної діяльності Інституту здійснювалась відповідно до Плану роботи ВІППО на 2020 р. Ключові цілі наукової діяльності Інституту полягали у примноженні ресурсу знань на основі проведення наукових досліджень і розробок та їх широкого впровадження в освітню практику.

У 2020 році колектив Інституту розпочав роботу над науковим дослідженням з теми «Проектування інноваційного середовища післядипломної освіти як умова реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагога» (Державний реєстраційний номер: 0120U105777).

Проблема, на вирішення якої спрямовано проєкт дослідження. Створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагогів та керівників закладів освіти, вільного вибору форм, видів, напрямів, змісту навчання упродовж 5 років в освітньому середовищі післядипломної освіти.

Концептуальна ідея дослідження полягає у створенні організаційно-педагогічних умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагогів шляхом проектування моделі відкритої післядипломної освіти на базі Волинського ІППО.

Об'єкт дослідження: інноваційне освітнє середовище післядипломної педагогічної освіти.

Предмет дослідження: організаційно-педагогічні умови моделювання індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагогів.

Мета дослідження: розробка та апробація моделі відкритого освітнього середовища післядипломної освіти для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагогів.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні про те, що реалізація індивідуальної освітньої траєкторії педагогів можлива, якщо розвиток освітнього середовища післядипломної освіти проектувати на засадах відкритої освіти, забезпечити ефективність використання внутрішніх ресурсів Волинського ІППО, об'єднати навколо закладу науковий, інноваційний та методичний потенціал інших суб'єктів освітніх послуг у сфері післядипломної освіти.

Завдання проєкту

1. Здійснити аналіз стану розробленості проблеми професійного розвитку педагогів за індивідуальною освітньою траєкторією в умовах модернізації неперервної педагогічної освіти.

2. Обґрунтувати принципи побудови відкритого освітнього середовища в межах регіонального простору як інноваційної моделі підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів.

3. Розробити та апробувати модель відкритого освітнього середовища на базі інституту післядипломної педагогічної освіти.

4. Обґрунтувати критерії та показники ефективності моделі відкритого освітнього середовища післядипломної педагогічної освіти.

5. Розробити концептуальні, нормативні, регулятивно-методичні документи щодо механізму реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагогів та взаємодії суб'єктів відкритого освітнього середовища.

6. Розробити та апробувати комплекс програмного й навчально-методичного забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників і керівників закладів освіти для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

7. Укласти методичні рекомендації щодо науково-методичного супроводу професійного розвитку керівних і педагогічних кадрів за індивідуальною освітньою траєкторією.

Перший (теоретико-моделювальний) *етап* (2020 р.) був присвячений вивченню стану проблеми дослідження в психолого-педагогічній літературі, розробці концептуальної моделі, пакету нормативних та регулятивно-методичних документів щодо механізму реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагогів у відкритому середовищі післядипломної освіти.

Упродовж I етапу НДР досліджено еволюцію становлення, сутності та сучасних тенденцій розвитку відкритого освітнього середовища післядипломної освіти, з'ясовано сутність ключових понять дослідження: «відкрите освітнє середовище», «індивідуальна траєкторія», «проектування середовища», «проектно-впроваджувальна діяльність педагога».

Окреме завдання полягало в розробленні методики проведення констатувального експерименту та проведенні пілотного дослідження. Мета дослідження полягала в визначенні якості послуг, які Інститут надає для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, а також вивчення запиту щодо створення відповідних умов.

Визначено маркерні питання для опитування: на якому рівні професійної компетентності перебуває конкретний педагог на певний час; наскільки він усвідомлює важливість до зростання; чи здатний до самоосвітньої діяльності; якої саме допомоги потребує тощо. Масив опитаних – 355 педагогів, з них 73 % підвищували кваліфікацію у 2020 році. Опитування дозволило з'ясувати запити педагогів щодо форм підвищення кваліфікації (рис. 1), ставлення дирекції школи до щорічного підвищення кваліфікації педагогів (рис. 2).

Аналіз результатів засвідчив, що: 33,9 % опитаних педагогів розуміють потребу в проектуванні індивідуальної траєкторії професійного розвитку, 55,7 % – «ще не задумувались над цим питанням», 10 % опитаних визнали, що це питання їх не турбує.

Половина опитаних респондентів вказали на важливість системності професійного розвитку, потребі ведення особистих портфоліо та накопичення матеріалів, які засвідчують процес підвищення кваліфікації в міжтестастійний період (рис. 3).

Найбільш прийятна для Вас форма підвищення кваліфікації

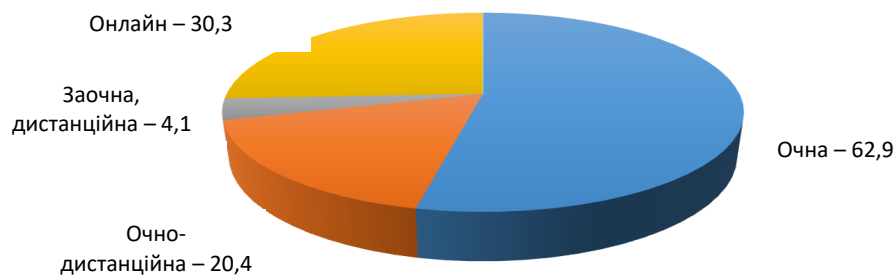

Рисунок 1. Форми підвищення кваліфікації, %

Чи адміністрацією закладу освіти, в якому Ви працюєте, заохочується проходження підвищення кваліфікації щорічно?

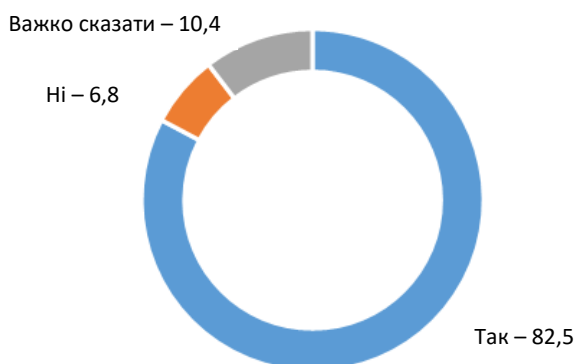

Рисунок 2. Ставлення адміністрації закладів освіти до щорічного підвищення кваліфікації педагогів, %

Чи маєте Ви електронне портфоліо, де зберігаєте свої досягнення, методичні розробки, електронні освітні ресурси тощо?

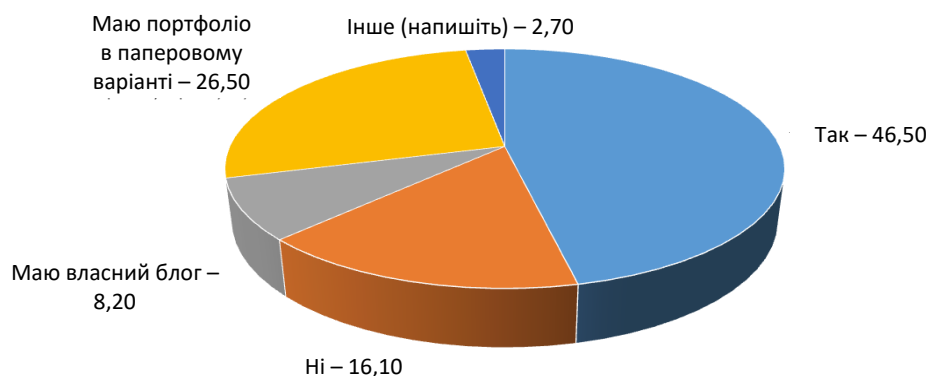

Рисунок 3. Форми систематизації матеріалів професійного розвитку педагогів, %

Аналіз результатів пілотного дослідження дав підстави стверджувати, що освітнє середовище закладу післядипломної педагогічної освіти потребує розширення через упровадження практико-орієнтованих моделей організації форм навчання та інтерактивних способів організації навчальної взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Зокрема, відповіді на питання «Яким формам Ви віддали б перевагу, проєктуючи індивідуальну освітню траєкторію?» дали такий узагальнений результат: майстер-клас (54 %), практичні заняття (48,9 %), тренінг (37,6 %), семінар-практикум (34,8 %), короткотермінові форми підвищення кваліфікації (29 %), вебінари (26 %), конференції з обміну досвідом (24,4 %), круглий стіл (17,6 %), ділова/рольова гра (15,8 %), індивідуальне консультування (15,4 %), тематична дискусія (11,8 %), науково-практичні конференції (5 %).

Пілотне дослідження дозволило з'ясувати, що сучасний педагог має можливість вибору суб'єктів підвищення кваліфікації та професійного розвитку, зокрема: підвищували свою кваліфікацію на різних платформах та ресурсах (74,09 %), ВІППО (71,8 %), районних/міських методичних заходах (56,82 %), в інших обласних інститутах післядипломної педагогічної освіти (11,36 %), участь у закордонних програмах та проєктах (10 %).

Яким формам навчання Ви надали б перевагу, проєктуючи індивідуальну освітню траєкторію?

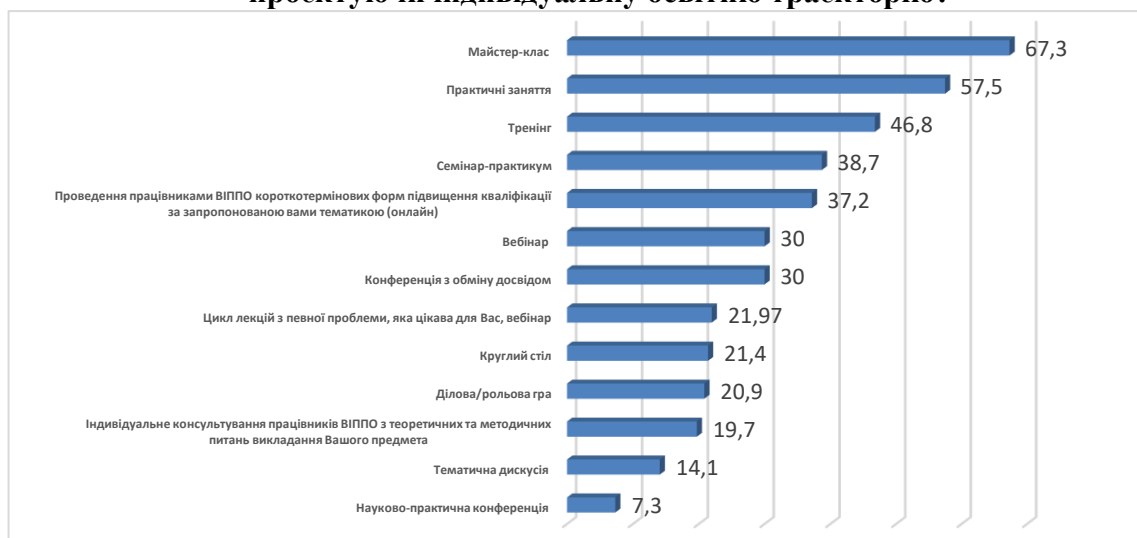

Рисунок 4. Форми навчання щодо реалізації індивідуальної професійної траєкторії, %

З'ясовано найактуальніші проблеми, які хвилюють учителів при плануванні індивідуальної освітньої траєкторії: інформація про тематику на 5 років на сайті ВІППО, організаційні етапи планування, інформація про різні форми підвищення кваліфікації в соціальних мережах; визначення напрямку проєктування своєї освітньої траєкторії, можливість обмінюватися педагогічним досвідом, методичні рекомендації та консультування щодо упровадження педагогічних інновацій, творчих ідей, нових підходів для забезпечення якісної освіти, зміни в освітній політиці, вдосконалення технології проєктувати індивідуальну траєкторію професійного розвитку.

Педагоги підтвердили актуальність питань організаційного та методичного супроводу проєктування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку (рис. 5).

Чи хотіли б Ви взяти участь у вебінарі з питань проєктування індивідуальної освітньої траєкторії в освітньому середовищі Волинського ІШПО?

Рисунок 5. Запити педагогів щодо науково-методичного супроводу проєктування індивідуальної траєкторії, %

Результати першого етапу дослідження підтвердили актуальність та доцільність проведення дослідження з теми «Проєктування інноваційного середовища післядипломної освіти як умова реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагога».

Отримані упродовж I етапу наукові результати є актуальними, мають практичне значення та є необхідними для використання на наступному етапі дослідження. Окремі положення були апробовані та використані у практичній діяльності зацікавленими

організаціями, що підтверджено довідками про впровадження. Теоретико-методичні результати дослідження теми презентовано у наукових статтях, внесених до наукометричних баз (SCOPUS, WoS), – шість, фахових виданнях – три, в інших виданнях – 15, в одній колективній монографії та одній одноосібній монографії, оприлюднено на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях – 45, на форумі освітніх інновацій, семінарах різних рівнів, круглих столах.

Науково-дослідна робота здійснювалось у процесі виконання колективами структурних досліджень із підтем, які є складниками загальної теми «Проектування інноваційного середовища післядипломної освіти як умова реалізації індивідуальної освітньої траєкторії педагога».

Теми структурних підрозділів визначено шляхом конкретизації колективної проблеми дослідження відповідно до профілю діяльності, з урахуванням Професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства соціальної політики України № 1143 від 10.08.2018).

Індивідуальні теми працівників кожного структурного підрозділу відповідають тематиці дослідження загальної проблеми Інституту та темі структурного підрозділу, конкретизовані відповідно до Державного стандарту початкової освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898).

Кафедра менеджменту освіти

Тема. «Формування професійної компетентності керівника закладу освіти в умовах змін».

Проблема, на вирішення якої спрямовано дослідження. Створення умов формування управлінської компетентності шляхом реалізації індивідуальної освітньої траєкторії керівників закладів освіти, вільного вибору форм, видів, напрямів, змісту навчання в освітньому середовищі післядипломної освіти.

Об'єкт дослідження. Управлінська діяльність керівника закладу освіти в умовах інноваційних змін.

Предмет дослідження. Зміст, форми та методи формування і розвитку компонентів професійної компетентності керівника закладу освіти, які відповідатимуть соціальному запиту суспільства в умовах реалізації Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа», автономії та децентралізації управління.

Мета дослідження полягає у розробці та апробуванні моделі індивідуальної післядипломної освітньої траєкторії керівника, спрямованої на формування і розвиток компонентів управлінської компетентності в умовах автономії та децентралізації.

Відповідно до завдань на першому етапі розроблено проектну документацію щодо механізму реалізації індивідуальної освітньої траєкторії підвищення кваліфікації керівників закладів освіти у відкритому середовищі післядипломної освіти.

Завершено підготовку до педагогічного експерименту щодо організації освітнього процесу для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії керівників закладів освіти. Проаналізовано актуальні проблеми управлінської діяльності, визначено зміст, форми і методи професійного самовдосконалення керівників закладів загальної середньої освіти, визначено технології проектування моделі формування професійної компетентності керівника закладу освіти в умовах змін. За результатами I етапу дослідження організовано і проведено інтернет-конференцію «Формування професійної компетентності керівника закладу освіти в умовах змін».

Дослідження за темою кафедри здійснюється через призму індивідуальних досліджень науково-педагогічних працівників: «Організаційна складова управлінської компетентності керівника» (Шашенко М. О.), «Інформаційно-технологічна компетентність керівника закладу загальної середньої освіти» (Кондіус І. С.), «Моніторингова компетентність керівника закладу загальної середньої освіти в системі якості освіти» (Корнейко А. О.), «Імперативи лідерства в системі формування професійної

компетентності керівника» (Купира М. І.), «Розвиток управлінської компетентності керівника закладу освіти в адаптивних умовах» (Лук'янчук Г. Я.), «Теоретико-прикладні аспекти менеджменту персоналу освітніх закладів» (Остапйовський І. Є.), «Фінансово-економічна автономія закладу освіти та її вплив на прийняття управлінських рішень» (Радецька І. В.), «Медіа-інформаційна компетентність керівника закладу освіти», «Релігійний компонент в освітньому менеджменті: нормативно-правовий аспект» (Рудь О. В.).

Відповідно до завдань першого етапу в межах індивідуальних тем дослідження: здійснено аналіз наукової літератури з проблеми, теоретичне обґрунтування сутності понять, розкрито теоретико-прикладні аспекти дослідження.

Матеріали досліджень використовуються в освітньому процесі ВППО: у змісті проведення навчально-методичних семінарів, семінарів-тренінгів, лекційних та практичних занять.

Теоретико-методичні результати дослідження теми презентовано однією збіркою матеріалів інтернет-конференції, в одній статті фахових видань, оприлюднено у 12 збірках матеріалів конференцій, у тому числі двох міжнародних науково-практичних конференціях, 10 всеукраїнських науково-практичних конференціях, на засіданні Вченої ради ВППО.

Кафедра педагогіки та психології

Тема. «Формування психолого-педагогічної готовності педагога до професійної діяльності в умовах НУШ».

Проблема, на вирішення якої спрямовано проєкт. Сприяння розвитку психолого-педагогічної готовності педагогів до професійної діяльності в умовах НУШ шляхом забезпечення інноваційних умов у системі ППО.

Об'єкт дослідження: професійна діяльність педагога в умовах Нової української школи

Предмет дослідження: фактори формування психолого-педагогічної готовності педагогів до професійної діяльності в умовах НУШ.

Мета дослідження: обґрунтування й експериментальна перевірка ефективності моделі формування психолого-педагогічної готовності педагогів до діяльності в умовах НУШ.

Колективом кафедри здійснювалась робота щодо розробки реалізації завдань проєкту науково-дослідної теми: взято участь в укладанні програми дослідження, встановлено особливості цілей, змісту формування готовності педагога до професійної діяльності в умовах НУШ; з'ясовано доцільність форм професійного розвитку через призму забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії педагогів.

Напрями наукових досліджень викладачів обрано відповідно до проблеми кафедри: «Вітчизняна освіта в умовах цивілізаційного вибору України (Дем'янюк О. Й.); «Інноваційні технології професійного розвитку педагогів в умовах неперервної освіти» (Вітюк В. В.); «Теорія і практика онтогенезу творчої спрямованості дітей дошкільного віку» (Семенов О. С.); «Формування педагогічної майстерності в умовах НУШ (Луцук А. М.); «Формування комунікативної компетентності як необхідного компонента індивідуальної освітньої траєкторії педагога» (Кліш П. А.); «Впровадження педагогіки партнерства в освітнє середовище НУШ» (Остапйовська Т. П.); «Педагогічна логістика як умова проєктування освітнього середовища» (Кінах Н. В.); «Особистісно-професійний розвиток педагогів в умовах формальної та неформальної післядипломної освіти» (Ткачук Н. М.); «Психолого-педагогічні аспекти готовності педагогів до НУШ» (Остапйовський О. І.); «Психологічна компонента індивідуальної траєкторії професіоналізації педагога» (Турчина Л. І.).

Дослідження власних наукових тем здійснювалося в межах дослідницького проєкту кафедри з урахуванням актуальних завдань реформування змісту освіти та необхідністю розв'язання конкретних проблем освітньої практики. Практичні результати індивідуальних наукових досліджень знайшли відображення у нижчезазначеному:

- розробка програм професійного розвитку, освітніх проєктів, організація дослідно-експериментальної роботи в закладах освіти;
- впровадження інноваційних технологій навчання дорослих;
- укладання психолого-педагогічних методичних рекомендацій щодо професійного навчання дорослих з використанням принципів андрагогіки;
- створення інформаційного середовища кафедри для професійного розвитку педагогів.

Результати реалізації презентовано на засіданні кафедри педагогіки та психології ВППО, обласних наукових заходах, сайті ВППО. Результати першого етапу дослідження оприлюднено на регіональному науково-практичному семінарі «Професійний розвиток педагогів в умовах реалізації Концепції Нової української школи».

Теоретико-методичні результати дослідження теми кафедри презентовано в статтях, внесених до наукометричних баз даних ((SCOPUS, WoS), – 3, в статтях фахових видань – 2, статтях інших видань – 8, публікаціях колективної монографії – 5, збірках матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій – 9, збірках педагогічних читань, круглих столів – 7, форумі освітніх інновацій – 3.

Кафедра теорії та методики викладання шкільних предметів

Тема. «Професійний розвиток педагогів в умовах реалізації Концепції Нової української школи».

Проблема, на вирішення якої спрямовано проєкт. Нові підходи до розвитку фахової компетентності вчителів, які вироблені педагогікою, психологією, до цього часу недостатньо впроваджені в практику роботи закладів післядипломної педагогічної освіти.

Подальшого вивчення потребує удосконалення паралельного використання традиційних методів, організаційних форм навчання та нових педагогічних технологій розвитку фахової компетентності вчителів у ППО з урахуванням їхніх індивідуальних та фахових особливостей; здійснення подальшого розвивального впливу на інноваційно-технологічну діяльність учителів у післядипломній педагогічній освіті. Такий підхід сприятиме розвитку фахової компетентності в системі ППО як головної передумови впровадження нового змісту шкільної освіти.

Об'єкт дослідження: професійний розвиток педагогів у контексті реалізації Концепції Нової української школи.

Предмет дослідження: педагогічні умови професійного розвитку вчителів у контексті реалізації Концепції НУШ.

Мета дослідження: розробка та апробація інноваційних підходів професійного розвитку педагогів в умовах реалізації Концепції Нової української школи.

Колективом кафедри реалізувалися завдання І проєкту науково-дослідної теми, які полягали в укладанні програми дослідження, вивченні стану дослідженості проблеми розвитку фахової компетентності вчителів у психологічній та педагогічній літературі, визначенні структури, критеріїв, показників та рівня розвитку фахової компетентності педагогів.

У рамках реалізації науково-дослідної теми кафедри члени кафедри працюють над індивідуальними науковими проєктами, результати яких відображені у наукових і науково-методичних посібниках і публікаціях. Зокрема: «Індивідуальна професійна траєкторія вчителя суспільно-гуманітарних дисциплін в освітньому процесі НУШ» (Муляр О. П.); «Вдосконалення і розвиток професійної компетентності вчителя математики за індивідуальною освітньою траєкторією» (Трачук Т. В.); «Формування

ключових життєвих умінь учнів під час вивчення англійської мови» (Бацмай С. А.); «Індивідуальна траєкторія розвитку комунікативної компетентності педагога» (Жалко Т. Й.); «STEM-технології в системі реалізації концепції неперервної освіти» (Мартинюк О. С.); «Роль і місце фізичних задач у професійному розвитку вчителя фізики» (Кобель Г. П.); «Реалізація методичної системи формування дослідницьких умінь учнів у процесі вивчення біології» (Ягенська Г. В.); «Формування інформаційного середовища педагога суспільних дисциплін у системі післядипломної педагогічної освіти» (Миць М. Я.).

Оприлюднення результатів I етапу дослідження здійснено на регіональному круглому столі «Розвиток фахової компетентності педагогів у контексті модернізації змісту освіти» за участю науковців закладів вищої освіти (м. Київ, м. Дніпро, Тернопільська, Вінницька, Черкаська та Волинська області), а також педагогів закладів загальної середньої освіти та громадських організацій.

Результатом роботи круглого столу стало видання збірника доповідей «Розвиток фахової компетентності педагогів у контексті модернізації змісту освіти», який розміщено на сайті ВІППО (URL: <http://vippo.org.ua/files/school/zb1806-1601368156.pdf>).

Результати напрацювань за загальною темою дослідження укладено в збірці матеріалів круглого столу (1), презентовано на науково-практичних конференціях міжнародного та всеукраїнського рівнів (8).

Науково-дослідна лабораторія освітніх інновацій

Тема. «Формування інноваційної компетентності педагогів в умовах освітнього середовища післядипломної педагогічної освіти».

Проблема, на вирішення якої спрямовано проєкт. Підвищення рівня готовності педагогів опанувати і використовувати інноваційні освітні технології для реалізації сучасного змісту шляхом розроблення змістовно-методичного забезпечення такої підготовки у системі ППО.

Об'єкт дослідження: професійний розвиток педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти.

Предмет дослідження: педагогічні умови розвитку інноваційної компетентності педагогів.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні й експериментальній перевірці ефективності педагогічних умов і моделі розвитку інноваційної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти.

Працівниками розроблено проєкт наукового дослідження «Формування інноваційної компетентності педагогів в умовах освітнього середовища післядипломної педагогічної освіти» (терміни виконання: 2020–2025 роки), який розміщено на сайті Волинського ППО.

Реалізовано I етап проєкту (діагностико-концептуальний) (січень – грудень 2020 р.). Проаналізовано стан досліджуваної проблеми у психолого-педагогічній теорії та практиці, укладено [бібліографічний список літератури](#). Уточнено сутність базових понять дослідження. Визначено структуру інноваційної компетентності педагогів. Сформовано діагностичний інструментарій для визначення рівнів готовності вчителів до застосування інноваційних освітніх технологій.

Визначено критерії, показники і рівні формування інноваційної компетентності педагогів закладів освіти.

Проведено соціологічне дослідження «Готовність педагогів до інноваційної діяльності».

Про готовність до запровадження нововведень у власній професійній діяльності засвідчили 25 % респондентів, 57 % – частково готові, не готові – 10 %, не визначились – 8 %. Інноваційна діяльність приваблива для педагогів бажанням поліпшити результати навчання (70 %), потребою в новизні, подоланні рутини (14 %), потребою у самовираженні та самовдосконаленні (16 %). Головною складовою успіху вчителів

називають: впевненість у собі (72 %), чітке бачення мети (45 %), самостійно поставлену мету, наполегливість (62 %), пошук і внесення новизни (36 %), незалежність суджень (44 %), критичність мислення (35 %), творчість, креативність (31 %). Серед головних причин, що гальмують упровадження нових педагогічних ідей і технологій, респонденти називають: недостатнє матеріальне забезпечення (64 %), поспішне впровадження (23 %), консерватизм в освіті (34 %), нестачу часу (47 %), недостатнє знання психології дитини (31%), відсутність учителів-новаторів у школі (11 %), відсутність стимулювання (14 %) та необхідних теоретичних знань (32 %), слабку поінформованість про нововведення в освіті (21 %), недостатній розвиток дослідницьких умінь (15 %), стан здоров'я (31 %), власну інертність (14 %).

Серед основних причин особистісного несприйняття педагогами інноваційних процесів респонденти зазначили: «не знаю, які будуть наслідки змін» – 34 %, «не хочу змінювати власний стиль викладання» – 24 %, «будь-які нововведення не стільки сприятимуть розв'язанню проблем, скільки примножать їхнє число» – 27 %, «упровадження інновацій суттєво впливає на інтенсифікацію праці, зростання навантаження на вчителя» – 48 %, «не вважаю за доцільне витратити час на перенавчання» – 15 %, «мені ніколи цим займатись» – 45 %, «вважаю будь-які нововведення тимчасовим, швидкоплинним явищем» – 19 %, «уважаю будь-які нововведення даниною моді, а не дієвим засобом перетворення» – 11 %, «не можу зорієнтуватися в інформаційному потоці, не знаю з чого почати» – 23 %, інші причини – 33 %.

Результати підтвердили актуальність дослідження, дозволили визначити напрями подальшої науково-дослідної діяльності в межах теми та за індивідуальними темами дослідження (URL: <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=silskashkola>).

У межах теми працівники лабораторії здійснюють розробку індивідуальних наукових досліджень:

«Формування готовності педагогів до використання квест-технології у системі післядипломної освіти» (Камінська В. В.).

Розроблено проєкт реалізації індивідуальної теми «Формування готовності педагогів до використання квест-технології у системі післядипломної освіти».

Укладено бібліографічні матеріали, глосарій з досліджуваного питання, створено мультимедійну презентацію «Квест-технологія в професійній діяльності педагога».

Науково-дослідною лабораторією освітніх інновацій спільно з науково-дослідною лабораторією соціологічних досліджень та розвитку освіти ВІППО розроблено анкету для педагогів з проблеми, проведено соціологічне дослідження «Готовність педагогів до використання квест-технології у системі післядипломної освіти» (вересень-жовтень 2020 р. (URL: <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=silskashkola>).

«Формування готовності педагогів до використання STEM-технологій у системі післядипломної освіти» (Поліщук Н. А.).

Розроблено проєкт теми індивідуального наукового дослідження; укладено бібліографічні матеріали, глосарій; створено банк даних про наявність та використання STEM-обладнання в закладах освіти області; проведено діагностику мотиваційної, методичної і технологічної готовності педагогічних працівників до впровадження STEM-освіти, вивчено їх потреби щодо науково-методичного супроводу; здійснюється науково-методичний супровід дослідно-експериментальної роботи у закладах освіти області з тематики упровадження інноваційної моделі STEM-освіти.

Результати напрацювань за темою дослідження працівниками лабораторії узагальнено та презентовано у наукових статтях (3), матеріалах всеукраїнських науково-практичних конференцій (3), форумі інновацій (2), методичних рекомендаціях (1), статті в колективній монографії (1).

Науково-дослідна лабораторія соціологічних досліджень та розвитку освіти

Тема. «Соціологічний аналіз проектування індивідуальної освітньої траєкторії педагога в освітньому середовищі регіону».

Проблематика дослідження. З'ясування якості та доцільності впровадження інновацій у системі післядипломної освіти для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії педагога шляхом проведення соціологічного моніторингу.

Об'єкт дослідження: проектування індивідуальної освітньої траєкторії педагога в інноваційному освітньому середовищі післядипломної педагогічної освіти регіону.

Предмет дослідження: індивідуальна освітня траєкторія педагога в інноваційному освітньому середовищі післядипломної педагогічної освіти регіону.

Мета: проведення моніторингу організаційно-педагогічних умов проектування індивідуальної освітньої траєкторії педагога в освітньому середовищі регіону.

За звітний період здійснено аналіз наукової літератури з проблем теоретико-методологічного обґрунтування соціологічного вивчення проектування індивідуальної освітньої траєкторії в інноваційному середовищі післядипломної педагогічної освіти. Проведено роботу над розробкою інструментарію пілотного соціологічного опитування педагогічних працівників щодо їх потреб, очікувань, можливостей у процесі вибору шляхів підвищення кваліфікації та їх готовності до проектування індивідуальної освітньої траєкторії. Проведено пілотне дослідження за загальноінститутською темою наукового дослідження, а також за темами структурних підрозділів та індивідуальних тем досліджень працівників лабораторії. Результати напрацювань за темою дослідження працівниками лабораторії узагальнено та презентовано на науково-практичних конференціях міжнародного і всеукраїнського рівнів (4), статтях у колективній монографії (2).

Матеріали досліджень оприлюднено на наукових заходах Волинського ППО, засіданнях Вченої ради ВППО.

Педагогічні працівники відділів працювали над науково-методичними проблемами, тематика яких підпорядкована загальній науково-дослідній темі Інституту.

Результати наукових досліджень знайшли широке обговорення на заходах різних рівнів. У структурі проведених наукових заходів (семінарів, конференцій, форумів), кількість яких має тенденцію до поступового збільшення, основне місце займають всеукраїнські та регіональні заходи. За звітний період зростала чисельність співробітників, які брали участь у міжнародних заходах.

За звітний період було проведено 8 наукових заходів всеукраїнського рівня, 20 заходів регіонального; взято участь у більше як ста всеукраїнських/міжнародних заходах, 133 наукових заходах регіонального рівня.

Важливим напрямом наукової роботи є експертно-аналітична діяльність

Протягом року працівниками Інституту здійснено:

а) апробацію: підручників (3); навчальних посібників (2);

б) рецензування: збірників (4), відгуків на автореферати (4), навчальних програм (41), програм спецкурсів (3), магістерських робіт (27), бакалаврських робіт (10), навчальних, навчально-методичних, методичних посібників (12), методичних рекомендацій (55), методичних розробок (26), збірників матеріалів (13), освітньо-професійних програм підготовки магістрів, бакалаврів (4),

в) експертизу відеоуроків «Всеукраїнська школа онлайн» (41).

В Інституті ефективно функціонує система інноваційної діяльності, яка охоплює повний науковий (прикладні дослідження, інноваційні продукти) та освітній цикли (підвищення кваліфікації). Це дає змогу наповнити навчальні програми інноваційним змістом, а також забезпечити максимально повну інтеграцію освітньої місії з його дослідницькою та консалтинговою діяльністю. Працівниками Інституту розроблено 124 освітні програми курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних працівників; 107 освітніх програм семінарів, тренінгів, майстер-класів. Ознайомитися з освітніми

програмами можна на сайті ВІППО (URL: <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=Programvippo>).

Працівниками Інституту здійснюється координація всеукраїнських програм, проєктів, дослідно-експериментальної роботи. Зокрема:

1) дослідно-експериментальна робота всеукраїнського рівня:

- «Електронний підручник для середньої освіти» (E-book for secondary education),
- Всеукраїнський експеримент «Розроблення і впровадження навчально методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти» на 2017–2022 роки,
- «Всеукраїнська школа онлайн»,
- «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику»,
- «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики».

2) дослідно-експериментальна робота регіонального рівня (28 закладів загальної середньої освіти);

3) науково-методичний супровід інноваційних програм та проєктів всеукраїнського рівня:

- «Ключові уміння ХХІ століття»,
- пілотний проєкт «Навчання англійської мови у новому контексті: базова середня освіта»,
- інноваційний освітній проєкт всеукраїнського рівня «Я – дослідник»,
- «Сприяння освіті»,
- науково-педагогічний проєкт «Інтелект України»,
- «Програма 15»,
- реалізація Програми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» в рамках проєкту «Попередження торгівлі людьми шляхом розвитку соціальної роботи та мобілізації громадян»,
- «Ми свідомі».

Ефективно та результативно здійснено діяльність в межах всеукраїнських програм і проєктів, зокрема «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність».

Протягом року в Інституті працювала **Вчена рада**, діяльність якої була направлена на розв'язання основних питань діяльності Інституту щодо забезпечення умов організації післядипломної педагогічної освіти керівних і педагогічних кадрів відповідно до сучасних світових стандартів в освітній галузі. Відповідно до плану роботи Інституту за 2020 рік проведено шість планових засідань Вченої ради та одне позапланове.

Науково-педагогічними працівниками виконані науково-освітні розробки в межах з різних міжнародних програм. Інститут має співпрацю з низкою міжнародних організацій:

- Французький інститут в Україні з питань фахового вдосконалення вчителів французької мови за програмою PRO FLE+,
- Громадське об'єднання «Альянс франсез» м. Рівне з питань міжнародних іспитів DELF,
- Співпраця з Центром вивчення іноземних мов ТСП («Твій сучасний підручник») – офіційним дистриб'ютором іноземної навчальної літератури в Україні видавництва «Hueber», видавництвами «Методика» та «Лінгвіст»,
- Гете-Інститут в Україні (м. Київ),
- Асоціація германістів України (м. Львів),
- Корпус миру США в Україні,
- Британська рада в Україні,

- Ресурсний центр Посольства США в Україні «Вікно в Америку» (на базі обласної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки)),
- Міжнародні асоціації вчителів англійської мови TESOL та IATEFL,
- Міжнародний освітньо-методичний центр Пірсон-Дінтернал, видавництво Кембриджського університету, Оксфордського університету, «Макміллан паблішерз», «Експрес паблішінг» та ін.,
- Міжнародний центр вивчення іноземних мов ТСП – офіційний дистриб'ютор іноземної навчальної літератури в Україні видавництва «Hueber»,
- Осередок польської освіти за кордоном (ORPEG) (за сприяння Генерального консульства РП в м. Луцьку),
- Старопольський університет в м. Кельце, Республіка Польща,
- Представництво Міжнародної організації з міграції в Україні.

Публікаційна діяльність працівників Інституту спрямована передусім у вітчизняний науковий простір, адекватно реагує на виклики реформування післядипломної педагогічної освіти.

Всього підготовлено до друку видань з них:	367
монографії	2
підручники	2
посібники	13
навчально-методичні комплекси	2
програми	124
методичні рекомендації	4
буклети	5
наукові статті	69
тези наукової конференції	119
методичні статті	12
інше	15

Інформаційну базу про наукову діяльність Інституту представлено на офіційному сайті Інституту сторінками:

– «Наукова діяльність ВІППО» (URL: <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=scientific-work>);

– сторінка «Конференції» для розміщення матеріалів всеукраїнських, регіональних конференцій (URL: <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=conference>).

Створено «Віртуальний освітній центр Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти» (URL: <https://sites.google.com/vippo.org.ua/virtua>). Зокрема, науковими рубриками є: рубрика «Конференцзал», яка містить програми наукових заходів, умови участі та проведення, посилання на відеоматеріал; рубрика «Онлайн/офлайн-студії», яка містить інформацію про діяльність віртуальної кафедри ВІППО.

Розроблено сайт «Формування професійної компетентності керівника закладу освіти в умовах змін» (інтернет-конференція) (кафедра менеджменту освіти) (URL: <https://sites.google.com/view/internetkonfer>).

Результати науково-інноваційної діяльності дозволяють забезпечувати розвиток Інституту через забезпечення таких завдань:

– модернізацію, удосконалення та розвиток освітньої, наукової, діяльності відповідно до вимог сьогодення, унормованих в актах національного законодавства;

– збереження потенціалу персонального складу, залучення науковців інших ЗВО до науково-освітнього процесу;

- формування академічної культури та забезпечення процедури академічної доброчесності;
- розвиток фундаментальних та прикладних досліджень в галузі загальної середньої та післядипломної освіти, забезпечення їх виконання на високому науково-методичному рівні;
- підвищення якісного рівня наукової продукції, дисертаційних робіт, наукових публікацій;
- створення інноваційних продуктів, спрямованих на впровадження в практику діяльності закладів для забезпечення якості освітнього процесу;
- активне залучення до інноваційної, дослідно-експериментальної роботи колективів закладів загальної середньої освіти;
- науковий супровід та координація інноваційної, дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського, міжнародного рівнів;
- активізацію участі співробітників у міжнародних дослідженнях, науково-практичних конференціях і виставках;
- збільшення кількості проведення на базі Інституту міжнародних наукових конференцій, форумів, тематичних круглих столів, семінарів за участю іноземних учасників, підвищення наукового рівня таких заходів та розширення географії учасників;
- розвиток єдиної інформаційно-освітньої платформи Інституту з використанням сучасних засобів ІКТ.